

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Oslo, 2.3.09

Høring – forslag til endringer i alkoholloven og alkoholforskriften – opphevelse av forbudet mot privat innførsel av alkoholholdig drikk

1. Innledning

Vin- og brennevinleverandørenes forening (VBF) viser til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet, datert 05.12.2008. VBF organiserer importører og norske produsenter av vin og brennevin og våre medlemmer representerer mellom 70 – 80 % av det registrerte volumet i Norge.

VBF har som målsetting å arbeide for at en størst mulig del av det norske alkoholkonsumet skal foregå i lovlige, moderate og ansvarlige former. For Norge mener vi at vinmonopolordningen ivaretar dette på en god måte.

Vinmonopolet framstår i dag både som et statlig instrument for å sikre ansvarlig salg av vin og brennevin, samtidig som ordningen skal sikre forbrukernes rettigheter, gjennom stort vareutvalg, landsdekkende distribusjon og et godt servicenivå. Dersom vinmonopolordningene i framtiden skal ha legitimitet i befolkningen må imidlertid politikken utformes slik at ikke monolets rolle i praksis undergraves. Et sentralt element her, er at Vinmonopolet må ha mulighet til å sikre god tilgjengelighet i forhold til utsalgssteder, åpningstider og vareutvalg.

2. Avgrensning

VBF deler departementets vurdering av at Norge, i henhold til landets forpliktelser i EØS-avtalen, må tillate privat innførsel av alkoholholdig drikk. Dette innebærer at det i praksis åpnes for konkurranse til vinmonopolordningen.

VBF viser til departementets gjennomgang av EØS – avtalens produktdekning i mars 2002 knyttet til EFTA-domstolens dom om likebehandling av øl og visse andre drikkevarer som inneholder mellom 2,5 og 4,75 volumprosent alkohol.

I den gjennomgangen fremhevet departementet ”at det følger av EØS-avtalens artikkel 8(3) at med mindre annet er særskilt angitt får bestemmelsene i EØS-avtalen anvendelse bare for;

- a) varer som hører inn under kapittel 25 til 97 i det harmoniserte system for beskrivelse og koding av varer (varenomenklatur vedtatt av det internasjonale Tollsamarbeidsrådet, heretter kalt HS) med unntak av varer oppført i protokoll 2;
- b) varer oppført i protokoll 3 i samsvar med de særlige bestemmelser som er fastsatt i protokollen.

Vin og annen alkohol hører inn under HS kapittel 22, og faller dermed utenfor EØS-avtalens hoveddel. Vin (av friske druer) i HS posisjon 22.04 og andre gjærede drikkevarer (f. eks. cider) i HS posisjon 22.06 er ikke oppført i noen av tabellene til protokoll 3. Men øl (HS posisjon 22.03), vermut og annen vin av friske druer tilsatt aromatiske planter eller smaksstoffer (HS posisjon 22.05) og brennevinsprodukter (HS posisjon 22.08) er oppført i protokoll 3. Disse kategoriene omfattes dermed av artikkel 11 i EØS-avtalen, og av EFTA-domstolens avgjørelse.”

Vin i tradisjonell forstand (HS 22.04) er i utgangspunktet ikke dekket av EØS- avtalen. I sitt høringsbrev skriver også departementet at ”det uansett utfall av en vurdering av importforbudet opp mot EØS-avtalens bestemmelser om fritt varebytte, ville vært uproblematisk rettslig sett å opprettholde importforbudet for vin” (s.26). Likevel foreslår departementet at det ikke bør opprettholdes et særlig importforbud for vin pga forslag om innføring av nye kontrollordninger og hensynet til et ensartet system for alle alkoholdrikker.

VBF deler departementets utgangspunkt om et mest mulig ensartet og logisk system ved regulering av alkohol. Foreningen vil imidlertid påpeke at økt privatimport av vin og brennevin vil kunne bidra til å undergrave dagens vinmonopolordning. Vi vil i denne sammenheng peke på at en viktig oppgave for Vinmonopolet er å sikre tilfredsstillende utvalg av vin og brennevin til samme pris over hele landet. Dette innebærer at selskapets marginer og leverandørenes kostnader knyttet til logistikk lett vil kunne være høyere enn ved organisert direkteimport til kunder i de store byene. Foreningen vil i denne sammenheng også minne om at hele 80 % av Vinmonopolets omsetning er knyttet til salg av vin.

Dette gjør at VBF tror at det primært er vin som vil være gjenstand for privatimport. For å sikre likeverdig konkurranse på det norske markedet og hindre en ytterligere undergraving av vinmonopolordningen, anbefaler VBF at departementet ikke inkluderer vin av friske druer (HS 22.04) og andre gjærede drikkevarer (HS 22.06) over tillatte alkoholprodukter for privatimport.

VBF foreslår følgende endring i alkoholloven
§2-1 Øl, Vermut, annen vin av friske druer tilsatt aromatiske planter eller smaksstoffer samt brennevinsprodukter kan innføres fra utlandet av privatpersoner...

Resten av lovendringene endres tilsvarende

3. Registreringsordning

Departementet ber i 4.7.3.9 om høringsinstansenes syn på hvilke aktører som bør ha ansvaret for registreringsordning og tilsyn med denne. VBF mener at det er viktig at det er god kontroll og gode kontrollrutiner med utleverere og utleveringssteder. Med dette som utgangspunkt er foreningen av den oppfatning at det er Helsedirektoratet som bør ha ansvar for registreringsordningen og tilsynet med utlevering av alkoholholdig drikk. Vinmonopolordningen er en statlig ordning, og vi ser ingen grunn til at en konkurrerende ordning til Vinmonopolet ikke skal underlegges statlig registrering og kontroll. Helsedirektoratet har i tillegg en tilsyns- og kontrollfunksjon ift. bl.a. reklamebestemmelsene i Alkoholloven, og har erfaring med forvaltning av loven.

VBF anbefaler at Helsedirektoratet bør ha ansvaret for registreringsordningen og tilsynet med utlevering.

4. Konsekvenser av konkurranse

VBF vil avslutningsvis peke på at den foreslåtte endringen i alkoholloven vil innebære økt konkurranse for Vinmonopolet. Dette vil spesielt være tilfellet dersom man velger å inkludere vin over tillatte alkoholprodukter for privatimport.

Det er grunn til å regne med at ved opphevelse av privatimportforbudet, vil det bli oppmerksomhet rundt alternative måter å handle alkohol på – og særlig på de mulighetene som finnes når det gjelder internetthandel. Dette er også et område det vil være vanskelig for myndighetene å kontrollere og følge opp.

Bedre informasjon om Vinmonopolets nettsalg

I en slik situasjon er det avgjørende at Vinmonopolet får de nødvendige rammevilkårene for å kunne møte konkurransen fra utlandet. VBF vil her peke på mulighetene for at Vinmonopolet får mulighet til å annonsere i media om sine internett-tjenester. Denne tjenesten er i direkte konkurranse med internettsalg fra utenlandske firmaer og produsenter. Pr. i dag er det få som benytter seg av nettbutikken, blant annet fordi de ikke har kunnskap om at den finnes.

På samme måte vil muligheten for å arrangere vinsmakninger for publikum i Vinmonopolets butikker, være viktig for å øke Vinmonopolets attraktivitet blant publikum. I tillegg bør departementet også løpende vurdere Vinmonopolets åpningstider og servicetilbud slik at disse kan møte utfordringene fra publikum på en best mulig måte. Dette er tema som vi forventer at vil bli gjenstand for en egen gjennomgang i forbindelse med planlagte endringer i alkoholloven i tiden som kommer.

For øvrig støtter vi de foreslåtte endringer og tiltak.

VBF

Vennlig hilsen

Ingunn Jordheim

Ingunn Jordheim

Generalsekretær

VIN OG BRENNEVINLEVERANDØRENES FORENING

Postboks 2024 Vika, 0125 Oslo, TELEFON: 22 83 44 13, FAX: 22 83 25 09
E-POST: info@vbf-org.no, INTERNETT: www.vbf-org.no, ORG.NR.: 985980608